

%D0%9C%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%84%D0%BE%D0%BD%D0%9E%D0%BA%D1%822017.pdf (дата звернення: 20.04.2022)

2. Методичні рекомендації щодо впровадження STEM-освіти у загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах України на 2017/2018 навчальний рік. *Лист ІМЗО № 21.1/10-1470 від 13.07.17 року.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1470777-17#Text> (дата звернення: 20.04.2022)

Олеся ЧИКИНДА

*магістрантка,
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка,
Тернопіль, Україна
alisatataz@gmail.com*

МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ Ш. СУЗУКІ В МИСТЕЦЬКО-ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ПОЧАТКОВОГО НАВЧАННЯ ГРИ НА СКРИПЦІ

Дитяче музикування на інструменті (скрипці) є важливим засобом музичного виховання у сучасній мистецькій педагогіці. Однак дуже часто виникає протиріччя між дитячим бажанням долучитися до скрипкового мистецтва та нелегким його початковим етапом.

Методиці початкового етапу навчання гри на скрипці присвячені праці як українських, так і зарубіжних дослідників: О. Андрейко, М. Берлянчика, К. Завалко, В. Зельдіса, Д. Колбіна, І. Лесмана, О. Лисаковського, К. Мостраса, О. Пархоменка, Г. Павлія, В. Стеценка, Ю. Янкелевича та ін [1]. Однак більшість учнів з середніми музичними здібностями втрачають інтерес до занять через неспроможність засвоїти сучасні програмні вимоги. На нашу думку таку проблему можна вирішити завдяки використанню в процесі початкового етапу навчання гри на скрипці методики японського скрипаля і педагога Ш. Сузукі.

Мета дослідження — висвітлити та з'ясувати основні методичні аспекти Ш. Сузукі в процесі початкового навчання гри на скрипці.

Основоположник інноваційної методики гри на скрипці для дітей Шинічі Сузукі (17 жовтня 1898 р. м. Нагоя, Японія) у юнацькому віці зацікавився скрипковим виконавством, хлопець їздив світом, та удосконалював свої знання та майстерність. Ш. Сузукі припускав, що малюки дошкільного віку, здатні легко грати на музичних інструментах. Він говорив, що будь які здібності дітей потрібно вдало розвивати, та вірив що усі діти мають музичні задатки. Ш. Сузукі винайшов принципи за якими можна було б сприяти розвитку обдарованості у дитини. Він

зрозумів, що якщо дитина швидко вчиться розмовляти без особливих зусиль, то за таким принципом, вона може навчитись грати на музичному інструменті. Тому й власне метод Ш. Сузукі називається методом рідної мови. Якщо до дітей обрати правильний підхід, то вони будуть не тільки розуміти музику, а й виконувати її. Важливим аспектом у школі Ш. Сузукі є методи оцінювання успіху дитини. Він вважав, оцінки мають бути лише позитивними, негативні оцінки не застосовуються [2].

Розглянемо основні методичні аспекти які виділяв Ш. Сузукі:

Розпочинати навчання, необхідно у ранньому віці дитини, адже в цей період, дитина швидко засвоює інформацію. Ш. Сузукі говорив, музичну освіту для дітей варто розпочинати одразу після народження, і навіть дитячі ігри варто супроводжувати музичним супроводом.

Батьки – невід’ємна частина навчального процесу малюка. Ш. Сузукі вважав, що батьки обов’язково мають бути присутні на уроках, вивчати необхідну інформацію та допомагати дитині займатися вдома. Важливим пунктом є те, що учень повинен займатись за власним бажанням, якщо в даний час займатись не хоче, заставляти не потрібно. Урок скрипки дитина відвідує один раз на тиждень, таким чином більшість часу займається вдома з батьками [2].

Слухання музики. Один із принципів школи «грати як говорити». Малюки легко сприймають та запам’ятовують матеріал на слух. Ш. Сузукі вважав, що дітям необхідно прослуховувати хорошу музику, це допоможе їм в подальшому краще грати на музичному інструменті. Учні кожного дня повинні прослуховувати музичні твори вдома, від цього залежить наскільки швидким буде прогрес [2].

Учні не розпочинають вчити ноти, а одразу переходять до гри на інструменті. На початковому етапі навчання, діти працюють над точною постановкою рук та чистотою звучання. Ш. Сузукі вважав, етюди та гами необов’язкові, важливою є тоналізація. Це процес під час якого дитина запам’ятовує звучання кожної ноти [2].

Оточення юного музиканта. Задля якісного результату, у малюка має бути сформоване середовище в якому він буде почувати себе комфортно. Дитині необхідно чути більш професійне виконання музики, щоб виникало бажання досягати кращого результату.

Використання однакового репертуару для учнів у різних куточках світу. Ця особливість дозволяє дітям без жодних проблем виступати разом на сцені, навіть якщо у них не було репетицій [2].

Поетична підготовка. При вивченні музичного твору, учень поступово переходить до виконання різних етапів: музичний текст, чисте інтонування, фразування.

Повторення. Обов'язковим аспектом вивчення матеріалу є регулярне повторення музичних творів. Здібності розвиваються і процесі практики. Вчитель в свою чергу повинен мотивувати та заохочувати дитину до регулярних занять вдома.

Гра без нот. Ш. Сузукі вважав, що дітям необхідно виконувати твори без нот, аби швидше їх запам'ятовувати та розвивати пам'ять. Початковий етап навчання відбувається без нот, а лише з допомогою вчителя [2].

Репертуар школи. Особливістю шкіл Ш. Сузукі є те, що діти виконують однаковий репертуар у всіх куточках світу. Таким чином на концертах вони грають один з одним без складнощів та жодних репетицій. Матеріал побудований за принципом постійного навантаження та збільшення завдань [3]. Попри те, що школа виховує солістів, обов'язковими є групові заняття, з'являються вони вже з третього класу. Ш. Сузукі вважав, гра в ансамблі має значний позитивний вплив на найменших учнів, адже вони стараються досягти кращого рівня, спостерігаючи за старшими колегами. Вчителі школи Ш. Сузукі організовують для дітей табори у яких вони мають можливість відвідати заняття в інших викладачів, а також позайматись з однолітками з різних міст та країн. Такі табори добре впливають на дітей, та викликають у них бажання до постійного вдосконалення своїх знань [2].

Отже, Ш. Сузукі за час своєї педагогічної діяльності розробив універсальну методику навчання дітей гри на скрипці, яка може застосовуватися не лише для інших музичних інструментів, а й для різних не мистецьких предметів.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Андрейко О. І. Виконавська культура скрипаля: теорія методика формування: монографія. Львів: Атлас. 2013. 297с.
2. Сузукі Ш. Возвращение с любовью: Классический подход к воспитанию талантов. Москва: Попурри, 2005. 192с.
3. Suzuki Shiniechi. Suzuki Violion School: b 8. Miami: Suzuki Method International, 1978. book 1-8.